

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

21 december 2023

Kenmerk

DGBI-O / 43864662

nota

Een uitvoerbare variant van een winstcriterium

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted signature line]

Mede namens/met akkoord van Minister van Financiën en de Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst,

Aanleiding

In de Kamerbrieven over de TEK-regeling (TEK: Tegemoetkoming Energiekosten) van 14 oktober en 19 december 2022 is een onderzoek toegezegd naar een uitvoerbare variant van een 'winstcriterium' voor toekomstige crisissteunregelingen. In samenspraak met Financiën, de Belastingdienst en RVO heeft EZK opdracht gegeven aan EY om onderzoek te doen naar een uitvoerbare variant van een winstcriterium. Deze nota presenteert het resultaat daarvan.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegde concept Kamerbrief, waarin de Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek en de mogelijkheden voor een winstcriterium. Deze Kamerbrief geeft aan dat het aan een volgend Kabinet is om dit opvolging te geven.

Kernpunten

- Winstgevende bedrijven kunnen worden uitgesloten van financiële steun tijdens een crisis, omdat zij de economische en/of bedrijfskundige gevolgen van de crisis met eigen middelen kunnen opvangen. Het idee van een winstcriterium is naar voren gekomen tijdens de totstandkoming van de TEK regeling in 2022 / 2023. Het kabinet heeft zich tijdens de totstandkoming van de

TEK gecommitteerd aan het uitdenken en beschikbaar maken van een winstcriterium voor toekomstige crisissteun.

- Uit de analyse van EY blijkt dat één variant uitvoerbaar is; voorstel 4. Ambtelijk wordt deze conclusie gedeeld door EZK, FIN, Belastingdienst en RVO.
- Het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst zijn betrokken geweest vanaf het eerste uur, en akkoord met de uitkomsten en adviezen. Tevens zijn MFIN en de Stas akkoord met de Kamerbrief.
- Bij deze variant wordt er gebruik gemaakt van het commerciële winstbegrip met als grote voordeel dat deze cijfers relatief snel beschikbaar zijn in tegenstelling tot de fiscale winstcijfers.
- Middel- en grote ondernemingen zijn verplicht hun winstcijfers te publiceren. Daarom wordt het winstcriterium beperkt tot deze groep.
- Een nieuw kabinet kan gebruik maken van dit onderzoek bij de totstandkoming van nieuwe crisisregelingen. Uit het onderzoek volgt een in principe uitvoerbare variant.
- Het is mogelijk om de doelmatigheid van crisissteun te verbeteren door winstgevende bedrijven uit te sluiten van steun.
- De exacte invulling van het criterium alsook de beoordeling van welke overige voorwaarden zullen gelden, zijn crisisafhankelijk en aan een volgend kabinet. De systematiek van het criterium is echter een waardevolle en flexibele toevoeging aan het bedrijfsinstrumentarium.
- RVO heeft vanaf het begin van het onderzoek haar twijfels geuit over de uitvoerbaarheid van een winstcriterium in tijden van crisis. Met de nodige aanpassingen en zien zij ook in dat dit de enige manier is om een dergelijk criterium toe te passen.

Toelichting

- Het onderzoek dat door EY is uitgevoerd geeft antwoord op de vraag hoe een winstcriterium uitvoerbaar gemaakt kan worden in een toekomstige regeling voor (energie)crisismaatregelen. Het geeft ook antwoord op de vraag bij welke uitvoeringsorganisatie dit belegd kan worden.
- FIN, de Belastingdienst, RVO en EZK zijn betrokken geweest bij het onderzoek en waren vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie.
- Binnen EZK zijn FEZ, WJZ, AEP en BAT betrokken geweest. Ook TOP heeft meegekeken.
- Het onderzoek presenteert vier varianten, voorstellen genoemd, van een winstcriterium

Voorstellen	Winstdefinitie	Doelgroep	Winsttoets
Voorstel 1	Fiscale winst	Alle ondernemers en ondernemingen	Voorwaarde 1: De (absolute) winst in de crisisperiode mag niet groter zijn dan 'X', en
Voorstel 2	Fiscale winst	Ondernemingen met een omzet > C 'R' (€ 12 mln. aanname in dit voorstel)	Voorwaarde 2: de aanvrager dient aan te tonen dat de winst in crisisperiode 'Y%' lager is dan de winst in de referentieperiode
Voorstel 3	Commerciële winst	Ondernemingen met controleplicht (middelgrote en grote ondernemingen)	
Voorstel 4	Commerciële winst	Ondernemingen met controleplicht (middelgrote en grote ondernemingen)	De (absolute) winst in de referentieperiode mag niet groter zijn dan 'Z'

- Uit het onderzoek is gebleken dat voorstel 4 uitvoerbaar is. Middels een uitvoerig afwegingskader met een tiental criteria zijn de voorstellen getoetst op uitvoerbaarheid. Criteria, zoals de *snelheid* waarop de benodigde winstcijfers beschikbaar zijn en de *juridische haalbaarheid* van het toepassen van dit criterium.
- In tijden van crisis ligt er nu een voorkeursvariant van een uitvoerbaar winstcriterium op de spreekwoordelijke plank als beleidsinstrument.